

Оляновська Вікторія Євгенівна

студентка магістратури навчально-наукового інституту педагогіки

Житомирський державний університет імені Івана Франка

м. Житомир Україна

Гуманкова Ольга Сергіївна

*кандидат педагогічних наук, доцент кафедри англійської мови з методиками
викладання в дошкільній та початковій освіті*

Житомирський державний університет імені Івана Франка

м. Житомир Україна

ВРАХУВАННЯ ДОМІНУЮЧИХ РЕПРЕЗЕНТАТИВНИХ СИСТЕМ УЧНІВ В ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ АНГЛОМОВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ЧИТАННІ

У процесі мислення людина спирається на свій досвід, тобто використовує свої органи чуття внутрішньо. Коли людина замислюється над тим, що бачить, чує та відчуває, вона копіює ці картинки, звуки та почуття в собі. Тому вона вкотре переживає інформацію в тій же сенсорній формі, що і первісне сприйняття [1]. Ці сенсорні форми називаються репрезентативними системами. Репрезентативна система є важливим способом отримання інформації із зовнішнього світу. Такі вчені, як Джон Гріндер, Річард Бендлер та Рубінштейн, вивчали ці системи.

Репрезентативна система - це система сприйняття та кодування інформації, яка використовується людьми для висловлення власного досвіду [2]. Репрезентативна система може бути втілена через людську мову, її сприйняття та невербальне спілкування. Будь-який досвід, який був отриманий і існує в нашій свідомості, може бути скопійований через спілкування, і ці обміни можуть бути використані для вираження та представлення власного досвіду. Тому репрезентативна система - це так звана індивідуальна модель сприйняття та прийняття нашої чуттєвої передачі.

Мета цієї статті є визначити практичні методи врахування домінуючих репрезентативних систем учнів в процесі формування англійської компетентності у читанні та надати пропозиції щодо інтеграції диференційованого навчання на методологічному етапі компоненту комунікативної компетентності англійської мови.

Одним із визначень яке характеризує те, для чого нам потрібно враховувати домінуючі репрезентативні системи є дитиноцентризм. Дитиноцентризм розуміється як "максимальне наближення навчання і виховання до конкретної дитини, її сутності, здібностей і життєвих планів". [3: 18] Метод впровадження в школу практики мислення, зорієнтованого на дитину, полягає у використанні

методів і прийомів навчання, які повинні враховувати не лише вікові особливості учнів, але й їхні особисті психологічні особливості.

У цьому випадку дослідники приділяють особливу увагу диференційованим методам для учнів, тому диференційована технологія навчання, заснована на індивідуальній ідентичності, є ефективним засобом реалізації принципу індивідуалізації в колективних школах.

Диференційовані методи для учнів навчають вчителів: діагностувати їхні особисті психологічні особливості, групувати учнів умовно на основі особливостей певної кількості дітей та враховувати заздалегідь визначені технічні характеристики організму учнів при виборі методів, засобів та способів навчання. [4: 62].

Як відомо, звичайна здорова дитина розуміє навколишній світ за допомогою п'яти основних методів: зору, слуху, відчуття, смаку та нюху. Найголовніше - це зір, слух і почуття. Вчені поділяють ці методи на зорові, звукові та кінестетичні канали отримання інформації.

Три типи людей - три способи мислення. Кожен з них принципово різний. Коротше кажучи, зір сприймає інформацію через картинки, слух - через звуки, а кінестетику - через емоції. Але давайте розглянемо уважніше, можливо ця інформація допоможе вам краще зрозуміти своїх учнів.

Візуали (основна система візуального представлення). Такі учні дуже чутливі до інформації, поданої у вигляді образів та графічних зображень предметів. Вони можуть швидко фіксувати та запам'ятовувати інформацію, а також демонструвати чіткість малюнка, тим самим встановлюючи міцний зв'язок між словами та предметами, що означають явище слова. У свідомості цих учнів тематичні образи, картини та проекти пов'язані з мовними явищами. Кожного разу, коли звучить слово, воно викликатиме пам'ять, що пояснює це слово, і навпаки, предметний образ викликатиме слова в цій пам'яті та бажання їх відтворити.

Шляхами активізації учнів з домінуючою візуальною репрезентативною системою на уроках англійської мови є:

1) Залучення до створення малюнків, ілюстрацій, колажів, схем;

2) Надання завдань із розфарбовування, розмальовування;

3) Обов'язкове використання зображеної наочності, малюнків, фотографій, схем, ілюстрованих матеріалів в процесі формування мовленнєвої компетенції [5: 5].

Аудіали (основна репрезентативна система). Ці студенти дуже чутливі до точної звукової інформації, музики та ритму. Вони швидко сприймають і запам'ятовують усні розповіді, пісні, рими, мелодію, супровідну музику та інформацію, що міститься у фоновому режимі. У серцях цих учнів звуки, ритми, музика та мелодія викликають у пам'яті образи мовних явищ, і вони

супроводжуються цим явищем і прагнуть його відтворити. Аудіал обробляє інформацію у вигляді звуку, і готовий відповідати на запитання, слухати розповіді та імітувати тон і предикати оповідача.

Шляхами активізації учнів з домінуючою аудіальною репрезентативною системою на уроках англійської мови є:

- 1) Залучення до прослуховування аудіо текстів, музичних творів;
- 2) Надання усних пояснень можливостей для обговорення;
- 3) Обов'язкове використання музики, музичного фону під час виконання завдання, використання пісень, наспівів, музичних імпровізацій [5: 7].

Кінестетики (основна кінестетична система подання). Таким учням потрібні фізичні рухи та активна взаємодія з навколишнім середовищем. Інформація, пов'язана з руховою активністю та дотиком, сприймається найкраще. Саме відчуття дотику, яке бере участь у різних спортивних заходах, викликає мовні явища в пам'яті цих учнів та бажання їх відтворити.

Шляхами активізації учнів з домінуючою кінестетичною репрезентативною системою на уроках англійської мови є:

- 1) Залучення до конструювання, створення предметів;
- 2) Надання можливості розглядати, передавати, розташовувати предмети в процесі навчання;
- 3) Обов'язковим є залучення їх до завдань на основі використання методу повної фізичної реакції, пантоміми, драматизації, інсценування, активних рухливих ігор, настільних ігор [5: 10].

Отже, беручи до уваги особливості сприйняття та виконання навчальної інформації, врахування домінуючих репрезентативних систем учнів у процесі формування англійської компетентності у читанні, може посилити мотивацію учнів, оптимізувати навчання та покращити вивчення іноземних мов.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Репрезентативные системы и общение людей [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://ua.referats.net.ua/view/18255>.
2. Учет индивидуальных особенностей в общении [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.bibliofond.ru/view.aspx?id=9697>.
3. Нова українська школа: poradnik для вчителя / Під заг. ред. Бібік Н. М. — К. : ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017-2018
4. Гуманкова О.С. Диференційований підхід у навчанні на уроках іноземної мови в початковій школі. – Х.: Вид. група «Основа», 2009-108с
5. Гуманкова О.С. Підготовка майбутніх учителів до здійснення диференційованого підходу у навчанні учнів загальноосвітніх навчальних

закладів /дис. на здоб. наук. ступеня канд. пед. наук: 13.00.04- теорія і методика професійної освіти: Житомирський державний університет ім. І. Франка- Житомир 2012-254с